

This article was downloaded by: [Columbia University]
On: 02 March 2015, At: 14:37
Publisher: Taylor & Francis
Informa Ltd Registered in England and Wales Registered Number:
1072954 Registered office: Mortimer House, 37-41 Mortimer Street,
London W1T 3JH, UK

Geologiska Föreningen i Stockholm Förhandlingar

Publication details, including instructions
for authors and subscription information:
<http://www.tandfonline.com/loi/sgff19>

Om Gabbroen paa Seiland. Vest-Finmarken

K. Pettersen

Published online: 06 Jan 2010.

To cite this article: K. Pettersen (1874) Om Gabbroen paa Seiland. Vest-Finmarken, Geologiska Föreningen i Stockholm Förhandlingar, 2:4, 125-126, DOI: [10.1080/11035897409454007](https://doi.org/10.1080/11035897409454007)

To link to this article: <http://dx.doi.org/10.1080/11035897409454007>

PLEASE SCROLL DOWN FOR ARTICLE

Taylor & Francis makes every effort to ensure the accuracy of all the information (the "Content") contained in the publications on our platform. However, Taylor & Francis, our agents, and our licensors make no representations or warranties whatsoever as to the accuracy, completeness, or suitability for any purpose of the Content. Any opinions and views expressed in this publication are the opinions and views of the authors, and are not the views of or endorsed by Taylor & Francis. The accuracy of the Content should not be relied upon and should be independently verified with primary sources of information. Taylor and Francis shall not be liable for any losses, actions, claims, proceedings, demands, costs, expenses, damages, and other liabilities whatsoever or howsoever caused arising directly or indirectly in connection with, in relation to or arising out of the use of the Content.

This article may be used for research, teaching, and private study purposes. Any substantial or systematic reproduction, redistribution, reselling, loan, sub-licensing, systematic supply, or distribution in any form to anyone is expressly forbidden. Terms & Conditions of access and use can be found at <http://www.tandfonline.com/page/terms-and-conditions>

Littorina littorea,
 Trochus tumidus,
 Cardium echinatum,
 Cardium fasciatum,
 Saxicava rugosa,
 Toxopneustes dröbachiensis,
 samt forskjellige Serppler.

Samtlige disse Skjæl findes omtalte af Prof. M. SARS som forekommende i vore postglaciale Dannelser.¹⁾

PETERSEN, K. *Om Gabbroen paa Seiland. Vest-Finmarken.*

Ved nærmere at undersøge de under sidste sommer indsamlede haandstykker af gabbro (og hypersthenit) fra Seiland, blev jeg opmærksom paa at feltspath-bestanddelen i stenen navnlig fra Seilands sydøstlige hjørne i strøgene om Bakkafjorden viste et fra den almindelige labrador noget afvigende præg. Bjergarten danner her en temmelig grovkornig forbindelse af et mørkt augitisk mineral — antagelig hypersthen — samt et graaligt i det blaa stikkende gennemskinligt feltspathspecies med fin tvillingstrikning. Dette mineral smelter tungt for blæserøret, dekomponeres som fint pulver fuldstændigt af kogende saltsyre under udskillen af Kiselsyre i pulverformig tilstand. Filtratet indeholder foruden lerjord ogsaa en betydelig del Kalk. Da den til analysen anvendte prøve blev udslaaet af en ganske frisk uforvitret sten, synes de nævnte forhold med temmelig bestemt-
 hed at antyde at feltspathbestanddelen her er amorthit og ikke labrador.

Denne hypersthenit synes saaledes nærmest at kunne stilles sammen med den af Prof. A. ERDMANN i hans "vægledning till bergarternas kännedom" pag. 158 omhandlede artforandring af hyperit fra Rådmansö sogn i Roslagen.

Anorthit er saavidt mig bekjendt ikke för paavist inden de norske gabbroer eller hyperstheniter. I A. ERDMANN'S nys-

¹⁾ l. e.

nævnte værk siges der dog om den saakaldte norit, "at den består af en krystallinisk-kornig blandning af labrador (eller anorthit?)" o. s. v.

GUMÆLIUS, OTTO. *Cuprit från Bengtstorp.*

Den sedan gammalt kända stora kalkbildningen, som, med en ganska betydlig bredd, sträcker sig flere mil i längd från sjön Elflångens södra ända förbi Wikern, Fåsjön och Usken till Rossvälen, är på åtskilliga ställen öppnad dels medelst stembrott för vinnande af »limsten» till hyttorna, dels ock på sista åren för framdragande af jernvägar. I de flesta af dessa brott visar sig kalkstenen temligen fattig på främmande mineraler. Endast strålsten och grammatit, några, såsom pseudomorfoser tillkomna, talkmineraler, gul glimmer samt på enstaka ställen serpentin förörena kalken söder om Fåsjön. Dessutom träffar man här och der litet kis samt, vid närmare undersökning, kvartskorn och kvartskrystaller, af samma färg och utseende som kalken, dels såsom enstaka korn, dels såsom mera sammanhängande lameller.

I sådana kvartslameller träffas, i en sprängning i Bengtstorps by vid Nora—Karlskoga jernväg, 1 mil sydvest från Nora stad, korn af ett svartgrått, metallglänsande, sprödt, mineral, vanligen omgifvet af gröna malakitanflog.

Mineralet har rödbrunt streck, löser sig i ammoniak och i saltsyra. Syrelösningen förändrar färg, men ger ingen fällning, för ammoniak. Innehåller icke svafvel.

Mineralet visar sig sålunda, oaktadt sin mörka färg, antagligen vara *cuprit*.

Tillgången på material medgaf icke vidare undersökningar.
